

**GRADIVO OSNOVNOŠOLSKIH ŠTUDIJSKIH SKUPIN ZA
ZGODOVINO**

**MODEL LETNE DELOVNE PRIPRAVE
ZA SEDMI RAZRED DEVETLETKE**

Gradivo učiteljev zgodovine osnovnošolskih študijskih skupin s sedeži na OŠ Toneta Čufarja v Ljubljani, OŠ Vižmarje Brod in na OŠ Ivana Cankarja na Vrhniki sta uredili in dopolnili Bernarda Novak Obal (OŠ Toneta Čufarja v Ljubljani) in Vilma Brodnik (ZRSS).

Marec/ april 2003

Uvod

Na temelju gradiva učiteljev, ki je nastalo na tretjem sklicu treh osnovnošolskih študijskih skupin v šolskem letu 2002/2003, je izdelan **primer letnega delovnega načrta** za zgodovino v 7. razredu devetletne osnovne šole. Primer je sestavljen iz tematskih načrtov za vse tematske sklope, katerih obravnavo predvideva učni načrt za 7. razred. Poudarjamo, da predstavlja gradivo res samo **primer in ne kalupa**, ki bi ga morali upoštevati prav vsi. Letna, tematska in urna priprava na pouk predstavljajo učiteljevo **individualno delo**, prek katerega se odražajo učiteljeva strokovna in metodična usposobljenost, avtonomija in kreativnost. Zato boste pri svojih letnih in tematskih načrtih na pouk pričujoče gradivo **lahko upoštevali le kot nasvet** pri prenavljanju vaših načrtov v skladu z uvajanjem prenovljenega učnega načrta za zgodovino v devetletni osnovni šoli. S posameznimi rubrikami pri tematskih načrtih za posamezne tematske sklope tudi svetujemo uvajanje procesnega pristopa pri poučevanju in učenju zgodovine z aktivno vlogo učencev in učiteljev v učnem procesu. Zato smo posebej izbirali vsebine-vsebinsko znanje prek vsebinskih ciljev, ki jih želimo uresničevati z obravnavo posameznega tematskega sklopa, proceduralno znanje (spretnosti, postopki, metode) in posebej še procesno znanje, ki ga lahko uresničujemo prek načrtovanih procesnih ciljev. Ker **procesni cilji** (procesno osvajanje znanja) **pomenijo preplet** vsebin, ciljev, metod in aktivnosti profesorjev in dijakov, smo v procesne cilje, ki se jih uresničuje v procesu, **vključili** tudi izbrane vsebinske (vsebine) in proceduralne cilje (spretnosti, postopki, metode), različne miselne procese, prek teh pa tudi možne aktivnosti profesorjev in dijakov. Upoštevali smo **Marzanovo delitev znanja in ciljev**. Na študijskih skupinah smo namreč ugotovili, da vam je ločevanje proceduralnih in procesnih ciljev povzročalo težave. Marzano s sodelavci pa loči tri vrste znanja: vsebinsko, proceduralno in procesno, ki se ga osvaja prek sledečih področij: kompleksnega mišljenja (primerjanje, utemeljevanje, induktivno in deduktivno sklepanje, abstarhiranje, analiza perspektiv, analiza napak, razvrščanje, reševanje problemov, invencija, odločanje), dela z najrazličnejšimi viri, učinkovite komunikacije (ustne, pisne, grafične ...) in sodelovanja ter miselnih navad (kritično in kreativno mišljenje, samoregulacija v procesu učenja). Lahko pa seveda uporabite tudi **Bloomovo taksonomijo**, pri kateri ločimo kognitivno, afektivno in psihomotorično vrsto znanja. Pri kognitivni pa naslednje vidike znanja: poznavanje, razumevanje, uporaba, analiza, sinteza in vrednotenje.

Pri **izboru vsebin** (vsebinskih ciljev) posameznega tematskega sklopa si lahko pomagate z naslednjimi kriteriji za izbor vsebin:

- zanimivost, privlačnost, uporabnost
- spodbujanje k razmišljanju in samostojnemu raziskovanju
- sistematičnost in usklajenost z drugimi predmeti
- težavnost (obseg, struktura, abstraktnost)
- eksemplaričnost (predmetna (izbrani primeri znotraj tematskih sklopov), tematska (izbrani primeri znotraj teme))
- aktualnost (življenjskost, izkustvo).

Pri letnih, tematskih in urnih pripravah naj se razmišlja tudi o vseh štirih vlogah, ki jih ima učitelj v sodobni šoli. Pri obravnavi izbranih učnih vsebin lahko še vedno nastopa v do sedaj najbolj poznani in prevladujoči vlogi, to je vlogi **prenašalca znanja** oz.

posredovalca gotovih znanj (tudi transfer oz. transmisija gotovega znanja). Sodobnejši pogledi na poučevanje in učenje pa predvidevajo tudi vlogo učitelja kot **oblikovalca ali izgrajevalca spretnosti**. Pri zgodovini se s to vlogo povezuje poučevanje s pomočjo najrazličnejših zgodovinskih virov. Učitelj je mentor tedaj, ko nastopa v vlogi **vodnika na poti do ciljev**. Pri tem je učenec pri odkrivanju novega znanja samostojen ob različnih aktivnih oblikah in metodah poučevanja in učenja, učitelj pa mu nudi pomoč, če učenec zaide oz. ga usmerja po poti za doseg postavljenih ciljev. Učitelj v vlogi **spodbujevlaca osebnostne rasti in razvoja** učenca pa nastopa tedaj, ko priskrbi ustrezne vire (zgodovinske vire), izkušnje (ob uporabi aktivnih oblik in metod poučevanja in učenja) in spodbude, ki rast in razvoj spodbujajo in omogočajo.

Pri načrtovanju **učnih ur** za obravnavo posameznega tematskega sklopa smo določili minimalno število ur tako, da je primer načrtovan za 63 učnih ur. Časovno rezervo se lahko nameni preverjanju in ocenjevanju znanja, pri čemer moramo omeniti, da je v sodobnem učnem procesu preverjanje tudi sestavni del obravnave učne snovi. Predvsem pa naj se vključuje tudi aktivnejše načine poučevanja in učenja, ki smo jih načrtovali v procesnih ciljih in jih še posebej opredelili pri učnih oblikah in metodah.

V rubriki Literatura smo zapisali res le okvirni izbor razpoložljive literature. Z rubriko Refleksija učitelja pa svetujemo, da se učitelj po vsakem obravnavanem tematskem sklopu izpraša, kaj vse mu je uspelo, kaj mu je uspelo nekoliko manj in kako bi lahko proces poučevanja in učenja še izboljšal.

Vilma Brodnik

Uporabljena literatura:

Učni načrt za zgodovino v programu osnovnošolskega izobraževanja – publikacija, ki sta jo izdala MŠZŠ in ZRSŠ leta 2000, stiskati pa ga je možno tudi s spletnih strani Ministrstva za šolstvo, znanost in šport.

Robert J. Marzano, Debra Pickering, Jay Mc Tigh: Assessing Student Outcomes, Performance Assessment Using the Dimensions of Learning Model, ASCD 1993.

Metodični članki v reviji Zgodovina v šoli.

France Strmčnik: Didaktika, Osrednje teoretične teme, Razprave Filozofske fakultete 2001.

Danijela Trškan: Didaktično-metodična struktura sodobnih učnih načrtov za srednješolsko zgodovino v Sloveniji, Franciji, Veliki Britaniji in mednarodnih šolah. Zgodovinski časopis, Letnik 55, 2001/2.

Cirila Peklaj s sodelavkami: Sodelovalno učenje ali Kdaj več glav več ve, DZS 2001.

Barica Marentič Požarnik: Kako pomembna so pojmovanja znanja, učenja in poučevanja za uspeh kurikularne prenove (prvi del). V: Sodobna pedagogika 1998, št. 3.

Model letne delovne priprave – tematski načrt

Tematski sklop	Življenje prvih človeških skupin
Razred	7.
Število ur (Učne enote- teme)	7 ur; Uvod (Kaj je zgodovina, Zgodovinski viri, Zgodovinski čas), Starejša kamena doba, Mlajša kamena doba, Dobe kovin, Verovanje in umetnost, Prazgodovina na Slovenskem, Preverjanje in ponavljanje
Vsebinski cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci ugotovijo cilje pouka zgodovine, - spoznajo, da so dogodki v preteklosti vtisnili sledi – zg. vire, na temelju katerih spoznavamo preteklost, - ob časovnem traku znajo določiti časovne enote (leto, ... zg. dobe), - opišejo značilnosti posameznih obdobj v prazgodovini, - ugotavljajo pomen ognja, - opišejo razvoj orodij in različnih dejavnost v posamezni prazgodovinski dobi, - naštejejo in pojasnijo večje spremembe, ki jih povzroči uporaba kovin v vsakdanjem življenju, - seznanijo se z začetki verovanja in umetnosti, - s pomočjo zgodovinskega zemljevida ugotavljajo prazgodovinska najdišča na Slovenskem in jih razvrščajo po obdobjih.
Procesni cilji (vključujejo tudi proceduralne- metodične cilje)	<ul style="list-style-type: none"> - Analizirajo in primerjajo različne zgodovinske vire, - razvijajo spretnost prostorskih in časovnih predstav, - v časovni trak vpišejo posamezne dobe in pri vsaki navedejo primer materialnega, pisnega ali ustnega vira, - se vživljajo v vsakdanje življenje v posameznih dobah, - primerjajo način življenja v prazgodovinskih dobah, - utemeljujejo pomen ognja, - zbirajo in izbirajo različne podatke po različnih medijih in naredijo sintezo o življenju v posameznih obdobjih prazgodovine, - razvijajo spretnost različnih oblik sporočanja (ustno, pisno, slikovno), - razvrščajo materialne vire iz obdobja prazgodovine glede na čas njihovega nastanka, - primerjajo verovanje in umetniško ustvarjanje sodobnih naravnih ljudstev s prazgodovino, - primerjajo način življenja sodobnih naravnih ljudstev s prazgodovinskim, - na podlagi arheoloških najdb sklepajo o poselitvi, kulturnem, družbenem in gospodarskem razvoju na Slovenskem v prazgodovini.
Pojmi	Zgodovina, zgodovinski viri – materialni, pisni, ustni, zgodovinske dobe), ledena doba, kamena doba, bronasta doba, železna doba, horda, rod, pleme, zasebna lastnina, požigalništvo, gradišče, gomila, Neandertalec, Potočka zijalka, vaška situla, vrač, totem, halštatska ljudstva na Slovenskem, Kelti, arheološko najdišče.
Učne oblike	Frontalna, individualna, skupinsko delo, delo v dvojicah.
Učne metode	Razlaga, pogovor, delo z zemljevidom, terensko delo (muzej), metoda pisnih izdelkov, delo z zgodovinskimi viri, delo z računalnikom, igra vlog.

Učbeniki, učna sredstva In didaktična gradiva	Učbenik, delovni zvezek, zgodovinski atlas, Zgodovinski časovni trak (Didakta) in zgoščanka Zgodovinski časovni trak, delovni listi, prosojnice, diapozitivi, videokaseta – Zgodba o neandertalčevi piščalki (Založba ZRC SAZU 1998).
Literatura	Ernst Hans Josef Gombrich: Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce (DZS in Založba Grad 1995), Zbirka Kako so živeli – V prazgodovinski dobi (ZMK 1989), Zbirka Svet okrog nas – Ljudje iz davnin (Pomurska založba 1992), Kronika človeštva (ZMK 1996), Janez Jalen: Bobri (ZMK), Erich Ballinger: Obračun na ledeniku (ZMK 1992), Velika ilustrirana enciklopedija, Pavla Karba: Bučko odkriva prazgodovino (DZS), Anka Zuljan: zgoščanka S sliko v zgodovino (April d. o. o.), Učbenik za 1. letnik gimnazije (DZS), Zbirka Mejniki: Kelti, prvi gospodarji Evrope (DZS 1997), Zgodovina človeštva (DZS, ustrezne knjige), Zakladi tisočletij (Modrijan 1999).
Preverjanje in ocenjevanje znanja	Ustno in pisno preverjanje – zastavljanje vprašanj, kviz, križanka.
Medpredmetne povezave	Geografija, slovenski jezik, likovna vzgoja, šolska knjižnica.
Refleksija učitelja: - kaj mi je pri obravnavi tematskega sklopa uspelo? - kaj moram pri obravnavi tematskega sklopa izboljšati?	
Zabeleške	

Model letne delovne priprave – tematski načrt

Tematski sklop	Najstarejše civilizacije
Razred	7.
Število ur (učne enote, teme)	6 ur, Dežele starega Vzhoda, Egipt – gospodarske značilnosti, Družbena struktura Egipta, Verovanje, Znanje in gradbeništvo, Ponavljanje in utrjevanje
Vsebinski cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci opišejo pogoje za nastanek prvih civilizacij in jih naštejejo, - navedejo področja in reke, kjer so prve civilizacije nastale, - spoznajo namakalno poljedelstvo ob Nilu, - spoznajo način življenja v Egiptu in opišejo položaj in delo različnih socialnih skupin, - opišejo značilnosti verovanja, - spoznajo dosežke v znanosti, kulturi in gradbeništvu.
Procesni cilji (vključujejo tudi proceduralne-metodične cilje)	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci razvijajo spretnost časovnih in prostorskih predstav, - analizirajo – razbirajo podatke iz različnih zgodovinskih virov in na njihovem temelju samostojno pripovedujejo o zgodovinskih dogodkih v starem Egiptu, - ob slikovnem gradivu in odlomkih besedil sklepajo in primerjajo položaj različnih socialnih skupin in poklicev v Egiptu, - vživljajo se v vloge posameznih socialnih skupin, - presojujejo kakšen je bil vpliv verovanja na umetnost, življenje in gradbeništvo, - razvrščajo značilnosti posameznih kultur v času in prostoru, - utemeljujejo vpliv gospodarstva na razvoj kulture.
Pojmi	Namakalno poljedelstvo, suženj, faraon, piramida, sfinga, družbeni sloj, hieroglifi, klinopis.
Učne oblike	Frontalna, individualna, skupinska, delo v dvojicah.
Učne metode	Pogovor, razlaga, demonstracija, delo s tekstom, delo z viri, delo z zemljevidom, primerjanje, opisovanje, utemeljevanje, sklepanje, aktualizacija, igra vlog.
Učbeniki, učna sredstva in didaktična gradiva	Učbenik, delovni zvezek, zgodovinski atlas, delovni list, prosojnice, diapozitivi, videokaseta – Zgodovina pisave, Zgodovina mode (Videofon), videokaseti Starodavni Egipt, Starodavna Mezopotamija (Bookmark, Vester & Co. d. n. o.), Zgodovinski časovni trak – Didakta, zgoščenka Zgodovinski časovni trak .
Literatura	Različni veljavni učbeniki, zgodovinska čitanka, Kronika človeštva (ZMK 1996), Zbirka Človek in čas – Prazgodovina in rečne kulture (ZMK), E. H. J. Gombrich: Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce (DZS in Grad 1995), Zgodovina krščanstva (Ognjišče in DZS 1992), Zgodovina v slikah (DZS, ustrezna knjige), Zgodovina človeštva (DZS, ustrezne knjige), Mircea Eliade: Zgodovina religioznih verovanj in idej (DZS 1996, tri knjige), C. W. Ceram: Pokopane kulture (DZS 1980), Jože Marinko: Antična arhitektura (Družina 1997), Eva Kocuvan: Egipčanska knjiga živih (Modrijan 1997), Zbirka Svet okrog nas: Stari Egipt (Pomurska založba 1994), Pisave (Pomurska založba 1999) in Glasbila (Pomurska založba 1990), Sveta dežela (Pomurska založba 1993), Bart Winer: Življenje v starem svetu (MK 1968), Velike kulture sveta: Egipt, Helada, Bizanc, Rim (Prva knjiga, Mohorjeva

	družba, Celovec – Ljubljana – Dunaj 1999), Zbirka Mejniki: Iskanje pozabljenega Egipta (DZS 1994); Zbirka Mejniki: Pisava, spomin človeštva (DZS 1994), Alberto Siliotti: Egipt, sijaj stare civilizacije (ZMK 1999), Sarah Kochav: Izrael, sijaj svete dežele (ZMK 2000), Vse, samo egipčanska mumija ne (Didakta), Zbirka Kako so živeli: V času starih Judov (ZMK 1991).
Preverjanje in ocenjevanje znanja	<ul style="list-style-type: none"> - Ustno in pisno preverjanje – zastavljanje vprašanj in reševanje nalog, kviz, križanka; - Ustno ocenjevanje in pisni preizkus znanja.
Medpredmetne povezave	Geografija, slovenski jezik, tehnična vzgoja, likovna vzgoja.
Refleksija učitelja: - kaj mi je pri obravnavi tematskega sklopa uspelo? - kaj moram pri obravnavi tematskega sklopa izboljšati?	
Zabeležke	

Model letne delovne priprave – tematski načrt

Tematski sklop	Stari Grki
Razred	7.
Število ur (Učne enote- teme)	12 ur; Kretsko – mikenska kultura; Dežela in prebivalstvo; Grški bogovi, epi, miti in olimpijske igre; Mestne državice: Sparta, Atene; Atenska demokracija; Vsakdanje življenje; Grška kolonizacija; Grško – perzijske vojne; Peloponeške vojne in Aleksander Veliki; Dosežki znanosti in kulture; Preverjanje in ponavljanje; Preizkus znanja.
Vsebinski cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci poznajo pomen kretske in mikenske kulture, - ob zemljevidu opišejo značilnosti grške pokrajine, - naštejejo grška plemena in na zgodovinskem zemljevidu določijo območja poselitve, - pojasnijo povezanost grških mitov z naselitvenim obdobjem, - opredelijo vsehelenski pomen olimpijskih iger, - seznanijo se z značilnostjo grške religije, - spoznajo in pojasnijo družbeno in državno organizacijo na primeru Aten in Sparte, - spoznajo vsakdanje življenje v različnih polis, - vedo, da so Grke povezovali skupni jezik, vera, kultura, olimpijske igre, miti in trgovina, - prikažejo razmere, ki so povzročile razseljevanje Grkov in ob zgodovinskem zemljevidu ugotavljajo smeri kolonizacije, - znajo navesti najpomembnejše vzroke za grško – perzijske vojne, - naštejejo posledice vojn med grškimi polis za prevlado v grškem svetu, - opredelijo čas nastanka, obseg ter pomen makedonske države, - ob slikovnem gradivu navedejo najpomembnejše dosežke grške kulture in znanosti.
Procesni cilji (vključujejo tudi proceduralne- metodične cilje)	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci sklepajo in utemeljujejo pomen in dosežke kretske in mikenske kulture; politične ureditve v Sparti in Atenah; olimpijskih iger Grkov z današnjimi; pisave, umetnosti najstarejših civilizacij in starih Grkov; primerjajo grško demokracijo in današnjo v Sloveniji, se vživljajo v družinsko življenje v Atenah in Sparti, - razvijajo spretnosti dela z zemljevidom in časovnim trakom; sodelovalnega učenja in odgovornosti za skupne cilje; dela z različnimi zgodovinskimi viri; različnih oblik sporočanja (ustno, pisno, slikovno), - razvrščajo podatke v časovno preglednico, - analizirajo različne vire, - utemeljujejo na podlagi zgodovinskih virov razlike med atensko in slovensko demokracijo, - zbirajo in izbirajo podatke po različnih medijih, - presojujejo vlogo pomembnih zgodovinskih osebnosti kot sta Periklej in Aleksander Makedonski prek njihovih življenjskih zgodb, - razvijajo vzročno – posledično mišljenje na primeru grške civilizacije in njenega vpliva na evropsko, - se vživljajo v vsakdanje življenje Grkov.

Pojmi	Heleni, Helada, Ahajci, Jonci, Dorci, Grki, olimpiada, preročišče, epi, miti, muze, nimfe, aristokracija, akropola, demos, demokracija, črepinjska sodba, polis, spartanska vzgoja, imperij, patriotizem, helenizem, antika.
Učne oblike	Frontalna, individualna, skupinsko delo, delo v dvojicah.
Učne metode	Pogovor, razlaga, delo z zemljevidom, delo z zgodovinskimi viri, delo z računalnikom, metoda pisnih izdelkov, igra vlog, sodelovalno učenje.
Učbeniki, učna sredstva in didaktična gradiva	Učbenik, delovni zvezek, zgodovinski atlas, delovni listi, prosojnice, diapozitivi, videokaseta Starodavni Grki (Bookmark, Vester & Co. d. n. o.).
Literatura	Zbirka Svet okrog nas: Stari Grki (Pomurska založba 1994), Zgodovina človeštva (DZS, ustrezne knjige), Bart Winer: Življenje v starem svetu (MK 1968), Plutarh: Življenje velikih Grkov (DZS 1982), Karl Vorländer: Zgodovina filozofije (Slovenska matica 1968), Zgodovina v slikah (DZS, ustrezne knjige), Velike kulture sveta: Egipt, Helada, Bizanc, Rim (prva knjiga, Mohorjeva družba, Celovec – Ljubljana – Dunaj 1999), Zgodovina človeštva (DZS, ustrezne knjige), Oxfordova enciklopedija zgodovine; Roland Barthes: Retorika starih (ŠKUC in ZI Filozofske fakultete 1990), Kdo je ustvarjal zgodovino (Delavska enotnost 1988), Herodot: Zgodbe (DZS, dve knjigi), Starogrška lirika (DZS 1964), Gustav Schwab: Najlepše antične pripovedke MK 1998), C.M.Bowra: Klasična Grčija (MK 1968), Anton Sovre: Stari Grki (Slovenska matica 2002), Rajko Bratož: Grška zgodovina, Kratek pregled s temeljnimi viri in izbrano literaturo (ZZDS in Študentska založba Študentske organizacije Univerze v Ljubljani 1997), C. W. Ceram: Pokopane kulture (DZS 1980), Zbirka Mejniki: Rojstvo Grčije (DZS 1995), Furio Durando, Antična Grčija, zarja zahoda (ZMK 1999), Zbirka Svet okrog nas: Stari Grki (Pomurska založba 1994), Thucydides: Peloponeška vojna (DZS 1958), Umetnost v slikah (DZS, ustrezne knjige), E. H. J. Gombrich: Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce (DZS in Grad 1995), Zbirka Mejniki: Aleksander Veliki (DZS 1999), Zbirka mejniki: Pisava, spomin človeštva (DZS 1994), Valerio Massimo Manfredi: Aleksander Veliki – Amonove sipine in Na koncu sveta. (MK 2003), Jože Marinko: Antična arhitektura (Družina 1997), Bronislava Aubelj: Antična imena po slovensko (Modrijan 1997), Mircea Eliade: Zgodovina religioznih verovanj in idej (DZS 1996, tri knjige), Kako so živeli Grki (EWO 1994).
Preverjanje in ocenjevanje znanja	<ul style="list-style-type: none"> - Ustno in pisno preverjanje v obliki reševanja nalog, zastavljanja vprašanj, reševanja križank, igra vlog v obliki kviza Lepo je biti milijonar. - Pisni preizkus znanja.
Medpredmetne povezave	Geografija, slovenski jezik, likovna vzgoja, gospodinjstvo, šolska knjižnica.
Refleksija učitelja: - kaj mi je pri obravnavi tematskega sklopa uspelo? - kaj moram pri obravnavi tematskega sklopa izboljšati?	

Zabeleške

Model letne delovne priprave – tematski načrt

Tematski sklop	Rimska svetovna država
Razred	7.
Število ur (Učne enote- teme)	11 ur; Predrimska Italija, Nastanek rimske države, Širjenje rimske države, Gospodarstvo in vsakdanje življenje, Od republike k cesarstvu, Propadanje rimskega cesarstva, Krščanstvo, Rimska kultura in znanost, Rimska oblast na naših tleh, Ponavljanje in utrjevanje, Preizkus znanja.
Vsebinski cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci s pomočjo zemljevida naštejejo največje etnične skupnosti na Apeninskem polotoku in Padski nižini v predrimskem obdobju, - spoznajo legendo o nastanku Rima, - opišejo položaj prebivalstva in razlike med njimi, - seznanijo se z različnimi oblikami državne ureditve – kraljevino, republiko, cesarstvom, - opišejo rimsko vsakdanje življenje različnih socialnih skupin na podlagi različnih zgodovinskih virov, - opišejo življenje in vlogo sužnjev, - navedejo vlogo rimske vojske (gradnja cest, širjenje države, romanizacija), - s pomočjo zemljevida ugotavljajo meje rimskega imperija v času največjega vzpona (2. stoletje), - spoznajo glavne vzroke krize in propadanja rimskega imperija, - seznanijo se z nastankom krščanstva in njegovim širjenjem, - s pomočjo slikovnega gradiva spoznajo rimsko kulturo in navedejo dosežke znanosti, - ponovijo znanje o vplivu Rimljanov v naših krajih in na podlagi različnih zgodovinskih virov opisujejo rimske kulturne spomenike na Slovenskem.
Procesni cilji (vključujejo tudi proceduralne- metodične cilje)	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci glede na lego Apeninskega polotoka sklepajo o razlogih za etnično pestrost v predrimski Italiji, - razlikujejo med ljudskim izročilom in arheološkimi odkritji oz. dejstvi, - interpretirajo legendo o Romulu in Remu in iščejo sorodne primere v književnosti, - analizirajo različne vire in zgodovinske zemljevide, - razvijajo spretnost prostorskih in časovnih predstav, - se vživljajo v različne vloge iz vsakdanjega in političnega življenja, - presojujejo vlogo pomembnih zgodovinskih osebnosti kot so Hanibal, Scipion Afričan, Gaj Julij Cezar, Gaj Oktavijan Avgust, Jezus Kristus prek njihovih življenjskih zgodb, - s pomočjo tematske karte v učbeniku dokažejo pomen provinc, - analizirajo različne zgodovinske vire in zemljevide, - primerjajo rimsko kulturo z grško, - primerjajo življenje sužnjev v rimski in grški državi, - primerjajo rimsko republiko z atensko demokracijo, - s pomočjo različnih medijev (strip, film, internet ...) predstavijo svoj pogled na rimsko obdobje, - interpretirajo vlogo rimske vojske, - razlikujejo med republiko in cesarstvom, - na podlagi analize virov spoznajo socialne in etnične temelje

	<p>krščanstva,</p> <ul style="list-style-type: none"> - sklepajo o pomenu rimskega prava za današnji čas, - utemeljujejo pomen rimske kulture za evropsko civilizacijo.
Pojmi	Etruščani, Latini, Italki, legenda, Romul, Rem, patriciji, plebejci, konzul, ljudski tribun, senat, veto, kraljevina, republika, legija, Kartagina, Punci, Hanibal, romanizacija, province, latifundija, kolon, terme, galeja, akvedukt, freska, mozaik, gladiatorji, Spartak, diktatura, imperij, cesarstvo, biblija sveto, pismo, mesija, apostoli, katakombe, Cerkev, mitrej, Emona, Celea, Petovio.
Učne oblike	Frontalna, individualna, skupinsko delo, delo v dvojicah.
Učne metode	Pogovor, razlaga, delo z zemljevidom, delo z zgodovinskimi viri, delo z računalnikom, metoda pisnih izdelkov, igra vlog.
Učbeniki, učna sredstva in didaktična gradiva	Učbenik, delovni zvezek, zgodovinski atlas, delovni list, prosojnice, diapozitivi, videokaseta, CD.
Literatura	E. H. J. Gombrich: Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce (DZS in Grad 1995), Zbirka Svet okrog nas: Stari Rim (Pomurska založba 1994), Zbirka Mejniki: Iskanje starega Rima (DZS 1996), Zbirka Kako so živeli: V rimskih časih (ZMK 1989) in Zgodovina rimske vojske (ZMK 1990), Eva Kocuvan: Rimljan sem – Romanvs svm (DZS 1994), Iva Curk: Arma Virumque (o tvarnih virih rimskega obdobja na Slovenskem, DZS), Sveto pismo, odlomki Tacita (Anali), Gaja Julija Cezarja (Galska vojna), Cicera, Zgodovina človeštva (DZS, ustrezne knjige), Bart Winer: Življenje v starem svetu (MK 1968), Zgodovina v slikah (DZS, ustrezne knjige), Vse, samo rimski gladiator ne (Didakta), Jérôme Carcopino: Rim na vzponu cesarstva (Modrijan 2001), Znamenita pisma, Sporočila, ki so spreminjala svet (DZS 1995), Po sledih rimskih vojakov v Sloveniji (Ljubljana 1993), Ljudmila Plesničar-Gec in Boris Kuhar: Emona in rimska kuhinja. Apicijevi recepti za današnjo rabo (ČZD Kmečki glas in Mestni muzej Ljubljana 1996), Barry Cunliffe: Rimljani (CZ 1982), Velike kulture sveta: Egipt, Helada, Bizanc, Rim (prva knjiga, Mohorjeva družba Celovec – Ljubljana – Dunaj 1999), Zbirka Mejniki: Jezus, nepričakovani bog (DZS 1995), Svet biblije. Stara in nova zaveza (MK 1991), Zgodovina krščanstva (Ognjišče in DZS 1992), Zgodovina cerkve – prva knjiga (Od začetkov do Gregorja Velikega, Družina 1998), Mircea Eliade: Zgodovina religioznih verovanj in idej (DZS 1996, tri knjige), Anna Maria Liberati in Fabio Bourbon: Antični Rim, zgodovina civilizacije, ki je vladala svetu (ZMK 2000), Zbirka Svet okrog nas: Stari Rim (Pomurska založba 1994), Zakladi tisočletij (Modrijan 1999).
Preverjanje in ocenjevanje znanja	<ul style="list-style-type: none"> - Ustno in pisno preverjanje v obliki reševanja nalog, zastavljanja vprašanj in iger vlog. - Pisni preizkus znanja.
Mepredmetne povezave	Geografija, slovenski jezik, latinščina, likovna vzgoja, gospodinjstvo, šolska knjižnica.
Refleksija učitelja: - kaj mi je pri obravnavi tematskega sklopa	

uspelo? - kaj moram pri obravnavi tematskega sklopa izboljšati?	
Zabeležke	

Model letne delovne priprave – tematski načrt

Tematski sklop	Evropa po razpadu rimskega imperija
Razred	7.
Število ur (Učne enote, teme)	8 ur; Uvod, Preseljevanje ljudstev (pradomovina), Priseljevanje (nove države), Nove velesile (Bizanc, Arabci, Franki)
Vsebinski cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci po kronološkem vrstnem redu naštejejo srednjeveška obdobja, - navedejo zgodovinske vire, ki jih uporabljajo zgodovinarji za proučevanje srednjega veka, - seznanijo se z načinom življenja in navadami Germanov, Slovanov in Hunov – v obliki študijskega primera izberejo le eno ljudstvo, - naštejejo vzroke za preseljevanje iz pradomovine, - navedejo kulturne dosežke Bizantincev, Arabcev (izberejo le Bizanc ali Arabce) in Frankov (obvezno), - spoznajo družbene, politične in gospodarske značilnosti fevdalne ureditve.
Procesni cilji (vključujejo tudi proceduralne-metodične cilje)	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci razvijajo spretnost časovnih in prostorskih predstav, - sklepajo o verodostojnosti zgodovinskih virov, - primerjajo način življenja in navade posameznih ljudstev, - luščijo bistvo in pripravijo samostojne zaključke o življenju posameznih ljudstev, - odločajo se o različnih možnih vzrokih za preseljevanje ljudstev in utemeljijo svojo odločitev, - dokazujejo pomembnost kulturnih dosežkov Arabcev, Frankov in Bizantincev za nadaljnji zgodovinski razvoj, - iz različnih zgodovinskih virov izluščijo in razvrstijo značilnosti fevdalizma v tri kategorije (politične, gospodarske in družbene značilnosti), - razvijajo spretnosti sodelovalnega učenja in odgovornosti za skupne cilje.
Pojmi	Zgodnji srednji vek, visoki, pozni srednji vek, rune, zemljanka, Atila, Justinijan I., Justinijanov zakonik, ikone, samostan, katoliška Cerkev, pravoslavna Cerkev, islam, koran, džamija, Alah, Mohamed, Karel Veliki, tlačan/podložnik, fevd, fevdalizem, alod, vazal, urbar, tlaka.
Učne oblike	Frontalna, individualna, skupinska, delo v dvojicah.
Učne metode	Pogovor, razlaga, demonstracija, delo s tekstom, delo z viri, delo z zemljevidom.
Učbeniki, učna sredstva in didaktična gradiva	Učbenik, delovni zvezek, zgodovinski atlas, delovni list, prosojnice, diapozitivi, videokaseta.
Literatura	Različni učbeniki, Zgodovinska čitanka, Kronika človeštva (ZMK 1996), Zbirka Človek in čas: Korenine srednjega veka (ZMK), Zbirka Kako so živeli: V času barbarskih kraljestev (ZMK 1991) in V času Vikingov (ZMK 1990), E. H. J. Gombrich: Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce (DZS in Grad 1995), Zgodovina krščanstva (Ognjišče in DZS 1992), Zgodovina v slikah (DZS, ustrezne knjige), Titus Petronius Arbiter: Satirikon (CZ 1987), Zbirka Mejniki: Zlati Bizanc (DZS 1998), Zbirka Mejniki: Mohamed, Alahov prerok (DZS 1994), Maurice Keen: Srednjeveška Evropa (CZ 1993).

Preverjanje in ocenjevanje znanja	- Ustno in pisno preverjanje v obliki reševanja nalog, iger vlog, zastavljanja vprašanj.
Medpredmetne povezave	Geografija, šolska knjižnica.
Refleksija učitelja: -kaj mi je pri obravnavi tematskega sklopa uspelo? - kaj moram pri obravnavi tematskega sklopa izboljšati?	
Zabeležke	

Model letne delovne priprave – tematski načrt

Tematski sklop	Evropski srednji vek
Razred	7.
Število ur (Učne enote, teme)	6 ur; Politična in gospodarska podoba Evrope, Kmečko življenje v srednjem veku, Življenje fevdalcev na gradovih, Nastanek mest, življenje meščanov, Srednjeveška kultura, Kultura na Slovenskem.
Vsebinski cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci ob zgodovinskem zemljevidu navedejo večje evropske države v tem času, - spoznavajo gospodarske, družbene in kulturne spremembe v evropskem in nacionalnem prostoru med 11. in 15. stoletjem, - spoznavajo vsakdanje življenje kmetov in opišejo njihov položaj, - poznajo razlike med življenjem kmetov in fevdalcev, - s pomočjo slikovnega gradiva opišejo razvoj gradu in vsakdanje življenja na njem, - seznanijo se z nastankom in razvojem srednjeveških mest, - opišejo vsakdanje življenje srednjeveških meščanov, - pojasnijo vpliv srednjeveških mest na srednjeveško kulturo, - seznanijo se z različnimi oblikami srednjeveške kulture (vas, mesto, grad, samostan).
Procesni cilji (vključujejo tudi proceduralne-metodične cilje)	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci analizirajo različne vire in jih primerjajo, - razvijajo spretnost časovnih in prostorskih predstav, - razlikujejo pojme tlačan/podložnik, plemič/fevdalec, - primerjajo obveznosti kmetov in način kmetovanja v srednjem veku z današnjim časom v Sloveniji, - vživljajo se v kmetov vsakdanjik, v lik fevdalca, meniha in meščana, - primerjajo življenje tlačana, fevdalca in meščana, - iščejo in navajajo svoje primere, - razvijajo spretnost različnih oblik sporočanja (ustno, pisno, slikovno), - na podlagi različnih virov utemeljujejo razlike med srednjeveško obrtjo in trgovino ter sedanjim časom, - razvijajo kritično presojo virov in dogodkov, - zbirajo in izbirajo podatke v različnih medijih in pripravijo ogled srednjeveškega mesta (Ljubljane...).
Pojmi	Rekonkvista, mesto, trg, ceh, meščan, mestne pravice, špital, romanika, gotika, vitez, turnir, trubadur, velika pravda, mala pravda, desetina, urbar, ljudska kultura, univerza.
Učne oblike	Frontalna, individualna, skupinska, delo v dvojicah.
Učne metode	Pogovor, razlaga, demonstracija, delo s tekstom, delo z viri, delo z zemljevidom, terensko delo.
Učbeniki, učna sredstva in didaktična gradiva	Učbenik, delovni zvezek, zgodovinski atlas, delovni list, prosojnice, diapozitivi, videokaseta.
Literatura	Darja Mihelič: Meščan sem: iz življenja srednjeveških mest (Mihelač in Nešović 1996), Zbirka Ilustrirana zgodovina Slovencev za otroke: Darja

	<p>Mihelič: Polje, kdo bo tebe ljubil (Mladika 1997), Timotej Knific: Tu bo naš dom (Mladika 1998), Zgodovinska čitanka, Enciklopedija Slovenije, Zbirka Kako so živeli: V zavetju srednjeveških gradov (ZMK 1990), Zbirka Zgodovinsko Klasje (DZS, ustrezne knjige), Maja Žvanut: Od viteza do gospoda (Viharnik in Znanstveni inštitut FF 1994), Ivan Jakič: Vsi slovenski gradovi, Leksikon slovenske grajske zapuščine, DZS 1999, Maurice Keen: Srednjeveška Evropa (CZ 1993), Mircea Eliade: Zgodovina religioznih verovanj in idej (DZS 1996, tri knjige), Zgodovina cerkve – Srednji vek (druga knjiga, Družina), Zgodovina človeštva (DZS, ustrezne knjige), Zgodovina v slikah (DZS, ustrezne knjige), Velike kulture sveta: Egipt, Helada, Bizanc, Rim/prva knjiga in Kitajska, Japonska, Islam, Stara Amerika/ druga knjiga (Mohorjeva družba, Celovec – Ljubljana – Dunaj 1999), Jacques Le Goff: Za drugačen srednji vek (Zbirka Studia Humanitatis).</p>
Preverjanje in ocenjevanje znanja	Ustno in pisno preverjanje z reševanjem nalog, zastavljanjem vprašanj, igrami vlog.
Medpredmetne povezave	Geografija, slovenski jezik, gospodinjstvo, likovna vzgoja, glasbena vzgoja.
Refleksija učitelja: - kaj mi je pri obravnavi tematskega sklopa uspelo? - kaj moram pri obravnavi tematskega sklopa izboljšati?	
Zabeleške	

Model letne delovne priprave – tematski načrt

Tematski sklop	Slovenci v srednjem veku
Razred	7.
Število ur (Učne enote- teme)	8 ur; Naselitev alpskih Slovanov in njihovo življenje, Karantanija, Izguba karantanske samostojnosti, Karniola in Spodnja Panonija, Oblikovanje dežel na Slovenskem, Tekmovanje za oblast nad deželami / Pripomba: del, ki sledi lahko obdelamo tudi pri evropskem srednjem veku, vendar moramo prilagoditi število ur in cilje/ Mesta na Slovenskem, Kmetje in graščaki na Slovenskem, Kultura na Slovenskem, Utrjevanje.
Vsebinski cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci ob zemljevidu opišejo obseg naselitve naših prednikov, - ugotavljajo spremembe v načinu življenja po naselitvi, - seznanijo se z dogodki, ki so vplivali na nastanek Karantanije in Spodnje Panonije, - razložijo sestavo karantanske družbe in opišejo obred ustoličevanja, - seznanijo se z dogodki, ki so vplivali na izgubo karantanske samostojnosti in jih pojasnijo, - spoznajo in razumejo način širjenja krščanstva med alpske Slovane, - seznanijo se z osebnostjo in delom Cirila in Metoda, - ugotovijo, da se s prevlado krščanstva ozemlje Karantanije vključi v zahodni evropski civilizacijski prostor, - seznanijo se z oblikovanjem slovenskih zgodovinskih dežel in jih znajo naštet, - opišejo vlogo celjskih grofov na tleh Slovenije, - ugotavljajo vzroke za nastanek in razvoj mest na Slovenskem, - naštejejo najstarejša slovenska mesta in spoznajo meščanski vsakdanjik, - pojasnijo pojem kolonizacija in posledice srednjeveške agrarne in neagrarne kolonizacije na Slovenskem, - ob slikovnem gradivu razberejo in opišejo kulturne spomenike na Slovenskem.
Procesni cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci razvijajo spretnosti časovnih in prostorskih predstav, - primerjajo način življenja v pradomovini in v novi domovini, - primerjajo prostor poselitve v Vzhodnih Alpah z današnjim jezikovnim področjem in mejami RS, - ob shemi analizirajo in razložijo karantansko družbo, - ob zgodovinskih virih analizirajo obred ustoličevanja, - se vživljajo v obred ustoličevanja, - razvijajo vzročno – posledično mišljenje ob utemeljevanju izgube karantanske samostojnosti, ko sklepajo o posledicah padca pod tujo nadoblast, - pripravijo samostojne zaključke in utemeljijo pomen Brižinskih spomenikov za sprejemanje krščanstva med preprostim ljudstvom, - presojujejo vlogo Cirila in Metoda ter njunega dela, - razlikujejo posamezne slovenske dežele in njihove oblastnike, - zbirajo in izbirajo bistvene podatke o življenju celjskih grofov, - znanje uporabijo v novih okoliščinah, izdelajo lastno družinsko deblo po predhodni analizi rodbinskega debela celjskih grofov,

	- razvrstijo mesta glede na nastanek in se vživijo v vsakdanjik meščana.
Pojmi	Karantanija, knežji kamen, ustoličevanje, kosez, Brižinski spomeniki, Konstantin, Metod, kolonizacija, zgodovinske dežele: Kranjska, Štajerska, Goriška, Koroška, celjski grofje, Habsburžani.
Učne oblike	Frontalna individualna, skupinsko delo, delo v dvojicah.
Učne metode	Pogovor, razlaga, delo s tekstom, delo z viri, delo z zemljevidom, demonstracija, delo z računalnikom, metoda pisnih izdelkov, igra vlog.
Učbeniki, učna sredstva in didaktična gradiva	Učbenik, delovni zvezek, zgodovinski atlas, delovni list, prosojnice, diapozitivi, CD.
Literatura	Peter Štih: Ozemlje Slovenije v zgodnjem srednjem veku (Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani 2001), Zgodnji Slovani (Narodni muzej 2002), Zakladi tisočletij (Modrijan 1999), Damjan J. Ovsec: Slovanska mitologija in verovanje (Domus 1991), Zmago Šmitek: Kristalna gora, Mitološko izročilo Slovencev (Forma7sedem 1998), Zbirka Ilustrirana zgodovina Slovencev za otroke: Timotej Knific/Rudi Skočir: Tu bo naš dom (Mladika 1998), Peter Štih/Andreja Peklar: Srednjeveške plemiške zgodbe (Mladika 2002), Maja Žvanut/Andreja Peklar: Stoji, stoji beli grad (Mladika 2002), Darja Mihelič/Maja Šubic: Polje, kdo bo tebe ljubil (Mladika 1997), Eva Holz/Andreja Peklar: S kočijo od Alp do morja (Mladika 1997), Fran Saleški Finžgar: Pod svobodnim soncem, Zbirka Zgodovinsko Klasje (DZS, ustrezne knjige), Ivan Jakič: Vsi slovenski gradovi, Leksikon slovenske grajske zapuščine, DZS 1999, Zgodovinska čitanka, Peter Štih in Vasko Simoniti: Slovenska zgodovina do razsvetljenstva (Korotan v Ljubljani in Mohorjeva družba v Celovcu 1995), Ilustrirana zgodovina Slovencev (ZMK 2001), Dokumenti slovenstva (CZ 1994), Atlas evropske zgodovine (Slovenska knjiga 1995), Verica Šenica Pavletič: Dogodivščine Erazma Predjamskega (Karantanija 2002), Škratovo mesto (Goga 2002), Skrivnosti zmajevega mesta ZMK 1999).
Preverjanje in ocenjevanje	Ustno in pisno preverjanje z reševanjem nalog, zastavljanjem vprašanj, kvizom, igrami vlog. Pisni preizkus znanja.
Medpredmetno povezovanje	Geografija, slovenski jezik, likovna vzgoja, tehnična vzgoja.
Refleksija učitelja: - kaj mi je pri obravnavi tematskega sklopa uspelo? - kaj moram pri obravnavi tematskega sklopa izboljšati?	
Zabeležke	

Model letne delovne priprave – tematski načrt

Tematski sklop	Južni Slovani in turško prodiranje v Evropo
Razred	7.
Število ur (Učne enote- teme)	5 ur; Južnoslovanske države na Balkanu: gospodarstvo in kultura, Na primeru izbrane države npr. Dubrovniške republike predstavijo zgodovinski razvoj in dobo, Turško prodiranje na Balkan, Slovenski prostor spozna turško nevarnost, Preverjanje in ponavljanje.
Vsebinski cilji	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci ob tematski karti spoznavajo obseg in temeljne značilnosti balkanskih držav, - določijo lego Dubrovniške republike, - poznajo bistvene vzroke za propad balkanskih držav, - navedejo posledice turškega prodiranja na Balkan, - poznajo vlogo Vojne krajine, - ugotavljajo življenje in organizacijo obrambe v času turških vpadov na Slovensko.
Procesni cilji (vključujejo tudi proceduralne- metodične cilje)	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci primerjajo države med seboj po velikosti in legi, - kronološko razvrstijo države v času največjega obsega, - ob slikovnem gradivu razlikujejo kulturne dosežke, - zbirajo in izbirajo podatke po različnih medijih o državah in pripravijo kviz, - iz virov zbirajo in izbirajo podatke o Dubrovniški republiki, - utemeljujejo in dokazujejo povezanost lege z njenim razcvetom, - primerjajo različne načine obrambe (kmetov, fevdalcev, meščanov) pred Turki na podlagi različnih virov, - analizirajo karto širjenja turške države, - izluščijo bistvo (abstrahirajo) iz ljudske pesmi Ravbar, - znanje o turških vpadih uporabijo v domačem okolju, zberejo in izberejo podatke iz tega obdobja in pripravijo razstavo, kviz...
Pojmi	Vojna krajina, uskok, janičar, krvni davek, tabor, grmada, ikona, bogomili, stečki, pravoslavna vera.
Učne oblike	Frontalna, individualna, skupinsko delo , delo v dvojicah.
Učne metode	Pogovor, razlaga, demonstracija, delo s tekstom, delo z zemljevidom, delo z viri.
Učbeniki, učna sredstva in didaktična gradiva	Učbenik, delovni zvezek, zgodovinski atlas, prosojnice, CD, video.
Literatura	Gea (ustrezni članki), Vasko Simoniti: Turki so v deželi že: turški vpadi na slovensko ozemlje v 15. in 16. stoletju (Mohorjeva družba 1990), Vasko Simoniti: Vojaška organizacija na Slovenskem v 16. stoletju (Slovenska matica 1991), Josip Jurčič: Jurij Kozjak (Karantanija 1995), Jakob Sket: Miklova Zala: povest iz turških časov (Zbirka Zgodovinsko klasje DZS 1997), Ilustrirana zgodovina Slovencev (ZMK 2001), Rado Murnik: Lepi Janičar (ZMK 1996), Zgodovinska čitanka, Ignacij Voje: Nemirni Balkan, Zgodovinski pregled od 6. do 18. stoletja (DZS 1994).
Preverjanje in ocenjevanje znanja	Ustno in pisno preverjanje v obliki razredne razstave.

Medpredmetno povezovanje	Geografija, slovenski jezik, likovni pouk, glasba, šolska knjižnica.
Refleksija učitelja: - kaj mi je pri obravnavi tematskega sklopa uspelo? - kaj moram pri obravnavi tematskega sklopa izboljšati?	
Zabeležke	

